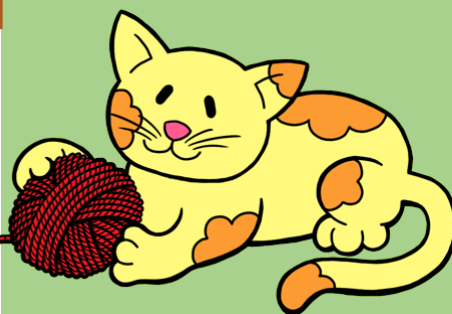

2024

Pedagogisch beleidsplan

Wollewaps

Een centrum met hart voor kinderen

Kindercentrum Wollewaps

Akkersplein 56A, 8443 AP Heerenveen

1-1-2024

Pedagogisch beleidsplan

Versie januari 2024

Kindercentrum Wollewaps
Akkersplein 56A
8443 AP Heerenveen

www.wollewaps.nl

info@wollewaps.nl

Algemeen nummer: 0513-203024
Margerita Kaandorp: 06-20456445

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Algemeen	6
Openingstijden	6
Onze verschillende groepen	6
Peuterprogramma/VVE	6
Beroepskracht-kind-ratio	6
Wet kinderopvang	8
Onze identiteit en visie	9
Visie op de ontwikkeling van de kinderen.....	9
De piramide van Maslow	10
Deel 1 Lichamelijke behoeften van kinderen	11
Ontwikkeling motoriek.....	12
Buitenspeelruimte	12
Zindelijkheidsstraining	13
Deel 2 Behoefte aan veiligheid, duidelijkheid en continuïteit	15
Dagritme	16
Ochtend peutergroep.....	18
BSO – open deuren beleid.....	18
Wenprocedure	18
Interne wenprocedure	19
Regels en grenzen.....	20
De emotionele veiligheid en het welbevinden.....	20
Het 4-ogen en oren principe	21
Veiligheid bij het ophalen van de kinderen.....	22
Groepsindeling	22
Deel 3 Behoefte aan affectie en geborgenheid Sociale contacten	23
De emotionele ontwikkeling	25
Zorg.....	25
Deel 4 Behoefte aan erkenning en waardering (van eigenheid)	28
Het kind	29
Deel 5 Behoefte aan ontwikkeling en competentie	30
Cognitieve ontwikkeling	31
Taal	32
Rekenen.....	32

Denken	33
Creativiteit	33
Muzikale spelvormen	33
Deel 6 Behoeft een goed mens te zijn, eigen maken van normen en waarden	34
Respect	35
Praktische zaken	37
Zieke kinderen	37
Flexibiliteit	37
De groepsindeling en stamgroepen	38
Het blijven volgen van de ontwikkeling	38
Wollewaps en media	39
Peuteropvang, VVE, scholingsplan 2022	40
Flexibel VVE peuterprogramma voor iedereen	40
Scholing	40
Taalniveau 3F	41
VVE educatie wetgeving	41
De hoekstenen van Piramide	41
Opbouw in vier stappen	42
Opzet van het VVE programma	42
Tutoring in de Piramide	42
De organisatie van de tutoring	42
Evaluatie	43
Overgang naar vroeg- naar voor schooleducatie	43
Ouderbetrokkenheid	44
Inrichting van de ruimtes	44
Kindvolgsysteem en overdracht naar de basisschool	45
VVE-indicatie	45
Gemeentesubsidie of kinderopvangtoeslag	45
Beroepskrachten	46
Professionaliteit van groepsleiding	46
Vast personeel	46
Stagiaires	47
Kinder-EHBO en BHV-certificaat	48
Mentor	48
Vaste-gezichten	49

Samenwerken met ouders/verzorgers.....	49
Overlegvormen.....	50
Teamvergadering.....	50
Oudercommissie.....	50
Drie-uursregeling.....	51
Bso-groep	51
Drie-uursregeling op Kindercentrum Wollewaps.....	52

Tot slot 53

Voorwoord

Dit is het pedagogisch beleidsplan van kindercentrum Wollewaps. In dit document staat onze pedagogische visie beschreven met daarbij een uitwerking van ons pedagogisch handelen. Het is bedoeld als een praktische handleiding voor mensen die bij ons werken, maar ook bedoeld voor ouders en verzorgers die graag willen weten hoe onze zienswijze is omtrent het mee opvoeden en mee ontwikkelen van hun kinderen.

Samen met ons team van divers en goed geschoolde pedagogisch medewerkers doen wij er alles aan om een plek te verwezenlijken waar ieder kind zich zo goed mogelijk kan ontwikkelen en ontplooiën en waar ze zich bovenal veilig voelen. Wanneer een kind zich veilig voelt komt het tot spel en komt het tot ontwikkeling.

We willen de inrichting van de ruimtes en met ons handelen een huiselijke en gezellige plek creëren waar kinderen het fijn vinden om te verblijven en waaraan je als ouders en verzorgers je kind met een gerust hart kunt toevertrouwen.

Margerita Kaandorp
Josefien de Vries

Algemeen

Openingstijden

Wij zijn standaard open op maandag t/m vrijdag van 7.30 tot 18.00 uur.

Daarnaast kun je bij ons opvangmomenten reserveren van 6.30 tot 19.00 uur.

Onze verschillende groepen

We werken met horizontale groepen. Bij de overgang naar een andere groep wordt vooral naar de behoefte en ontwikkeling van het kind gekeken. Is een kind al toe aan een volgende groep, of juist nog niet. Heeft een kind even een zetje nodig of gedijt het juist heel goed op de huidige groep.

Dit zijn onze groepen:

- Baby-dreumesgroepen 1 en 2 (ongeveer 0 tot 2 jaar)
- Jongste peuters (ongeveer 2 tot 3 jaar)
- Oudste peuters (ongeveer 3 tot 4 jaar)
- Buitenschoolse opvang (4 tot 7 jaar en 7 tot 13 jaar), zowel voorschoolse als naschoolse opvang.
Wij verzorgen het naar school brengen en ook het ophalen vanaf school.

Peuterprogramma/VVE

Wij bieden iedere ochtend peuteropvang van 8.45 tot 12.45 uur. Het peuterprogramma vindt altijd plaats op de peutergroep en geldt alleen voor de peuters van 2,5 tot 4 jaar (met uitzonderingen van kinderen van 2 jaar met een vve toekenning). Peuteropvang is een educatief programma binnen de kinderdagopvang en wordt op een speelse wijze aangeboden. Ook bereidt het uw peuter voor op het basisonderwijs en wanneer er sprake is van een achterstand in de ontwikkeling, kan een Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) programma uw peuter extra ondersteuning bieden. We werken aan de hand van de methode Piramide en gaan door het jaar heen diverse thema's bij langs. Er wordt in de kring interactief voorgelezen, gezongen, spelletjes gedaan, er wordt geknutseld en gewerkt met leuke materialen bijpassend bij het thema van dat moment. Het peuterprogramma wordt gegeven door VVE geschoolde leidsters.

Beroepskracht-kind-ratio

Het aantal leidsters op de groep wordt bepaald door het aantal kinderen. Hiervoor verwijzen we u naar [Bkr Rekentool | Home \(1ratio.nl\)](https://www.1ratio.nl).

Er kunnen momenten voorkomen dat we afwijken van de beroepskracht-kind-ratio. Het openen en sluiten van de dag zal door een medewerkster gebeuren. Het ophalen van de bso-kinderen uit school wordt door medewerkster(s) en stagiaires gedaan. Te allen tijde is er een andere volwassene in het pand aanwezig, waarop in noodsituaties een beroep gedaan kan worden. Dit kan ook iemand van de directie zijn.

Het oppervlak van een groepsruimte en de buitenspeelruimte is mede bepalend voor het aantal kinderen in een groep. Hier zijn wettelijke regelingen voor die de GGD namens de gemeente Heerenveen controleert.

Wet kinderopvang

In de Wet kinderopvang wordt aangegeven dat elke kinderopvangorganisatie moet voorzien in vier pedagogische basisdoelen. In ons beleid werken wij de vier basiscompetenties van de Wet kinderopvang in de behoeften van Maslow uit.

De basisdoelen uit de Wet kinderopvang zijn:

Er wordt op een sensitieve en responsieve manier met kinderen omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld en structuur wordt geboden aan het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen.

Kinderen worden spelenderwijs uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving.

Kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden.

Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Onze identiteit en visie

De naam Wollewaps wordt in de omgangstaal gegeven aan een lieve, gezellige, zachte poes. Meestal zijn wollewapsen grote gezellige lapjeskatten. Een kat die zich, spinnend en genietend overgeeft aan de koestering van het gezin. Een kat waar iedereen van houdt, ook al is zij wel eens ondeugend en die al haar gezelligheid uitstraalt naar de mensen om haar heen. En zo willen wij het graag hebben voor de kinderen die bij ons komen.

De missie van Wollewaps is: **‘Een centrum met hart voor kinderen’**.

We verzorgen een gezellige en huiselijke opvang waarin kinderen zich gemakkelijk thuis en vertrouwd voelen. Een opvang waarin kinderen leren oog te hebben voor elkaar en voor hun omgeving.

Naast de kinderen willen we er zijn voor de ouders, kijken waar de behoeftes rondom opvang liggen en waarin wij kunnen voorzien. Er is vaak veel drukte rondom werk en andere bezigheden, daarbij helpen wij graag door een stabiele en waar mogelijk flexibele opvang te bieden.

Visie op de ontwikkeling van de kinderen

Het is kindeigen om te willen ontwikkelen. Ieder kind doet dit op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo, afhankelijk van het karakter en de invloeden van de omgeving. Voor het optimaal kunnen ontwikkelen en ontplooiën is een veilige, vertrouwde en stimulerende omgeving nodig. Onze pedagogisch medewerkers spelen hierbij een belangrijke rol, zij zorgen ervoor dat de kinderen zich bij ons thuis voelen en dat hen een uitdagende omgeving wordt aangeboden.

De piramide van Maslow

Volgens Maslow kan een mens zich alleen goed ontwikkelen als er voldaan wordt aan zijn basisbehoeften. Er zit een rangorde in deze behoeften. Pas als de honger gestild is, kijkt een baby geïnteresseerd om zich heen. Pas als een kind zich veilig voelt, kan het de ruimte nemen om zich verder te ontwikkelen.

Wij geven in onze huiselijke ruimtes, gericht aandacht aan al deze behoeften. Daardoor krijgen kinderen de mogelijkheid om zichzelf te zijn, ervaringen op te doen en zich te ontwikkelen. De basisbehoeften zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In de onderstaande uitwerking zullen hier en daar de behoeften dan ook overlappen.

De groepsleiding zorgt voor emotionele veiligheid op de groep door het creëren van een sfeer waarbinnen ieder kind tot zijn recht komt en waar vertrouwen de boventoon voert. Het hebben van plezier, lachen, gezelligheid, huiselijke sfeer, begrip en respect naar elkaar toe, maar ook even een moment voor jezelf mogen hebben zijn een basis voor een goed pedagogisch klimaat.

Behoefte aan...

Deel 1 *Lichamelijke behoeften van kinderen*

Goede lichamelijke verzorging houdt in dat kinderen tijdig en voldoende voeding krijgen, dat er voldoende rustmomenten zijn. Er is voldoende ruimte en mogelijkheid om te bewegen.

Ontwikkeling motoriek

De eerste behoefte richt zich op de ontwikkeling van de motoriek, van de zintuigen en van het bewust worden van het lichaam. De coördinatie en het samen bewegen van de romp, de armen en de benen noemen we de grove motoriek. Deze wordt gestimuleerd door materialen als dans- en bewegingsspel. Kleine kinderen hebben veel belangstelling voor herhaling, zodat de motoriek inge oefend kan worden.

Wollewaps heeft veel uitdagende spelmogelijkheden. Het kind moet kunnen klimmen en klauteren, glijden en springen waardoor het de eigen mogelijkheden leert ontdekken. Het kind leert omgaan met hoogteverschillen en gevaar, met materialen zoals tafels, banken en daarbij wordt zelfstandigheid gestimuleerd.

De fijne motoriek omvat kleine bewegingen die de coördinatie tussen handen en ogen vereist. Als baby grijpen ze naar voorwerpen en pakken iets. De fijne motoriek ontstaat onder meer in fysieke contact met de leidster en wordt gestimuleerd door materialen als blokken, kleuren, kralen, puzzels, etc. bij baby's wordt dit gestimuleerd door de rammelaars en door het doen van spelletjes onder begeleiding van de leidsters.

In de kinderdagopvangruimte is ontwikkelingsmateriaal voor de motorische vaardigheden aanwezig. Het materiaal is uitdagend en uitnodigend. Doordat de kinderen samen in een groep functioneren kunnen ze van elkaar leren. Dit kan onder begeleiding van de leidsters die een voorbeeldfunctie hebben of doordat kinderen samen gaan ontdekken en leren. We geven hulp aan kinderen wanneer zij, na het eerst zelf geprobeerd te hebben, hun plannen niet kunnen uitvoeren of wanneer het spel dreigt te staken. We komen met initiatieven om de kinderen nieuwe ideeën te geven en hen te stimuleren hiermee verder te gaan.

Wij vinden het belangrijk dat er ruimte is voor de kinderen om met hun eigen ideeën en initiatieven uitdagingen aan te gaan. Hier vallen ook de momenten van rust onder die het kind zelf aangeeft.

Buitenspeelruimte

Op de locatie Akkersplein 56A zijn prachtige speelplaatsen en is een patio aanwezig. De patio is voor de baby's en dreumesen. Op beide baby- en dreumesgroepen is een deur die aansluit op deze patio. De kinderen hebben direct toegang tot deze ruimte en kunnen hier veilig spelen. De ruimte is dan ook geheel ingericht voor deze leeftijdsgroep. De patio ligt in het midden van het gebouw en is omringd door muur en veel ramen.

De bso'ers kunnen naar buiten vanaf de zij-ingang bij de bso-ruimte. De bso'ers mogen zelfstandig naar buiten. Het plein is toegankelijk aan twee kanten: vanuit de hoofdingang en vanuit de zij-ingang. Beide ingangen zijn toegankelijk voor ouders en kinderen, maar we

willen een onderscheid maken in de ingang voor baby- en dreumesen (hoofdingang) en peuters en bso'ers. Dit om de rust in het gebouw te waarborgen.

Op het bso-plein staan diverse buitentoestellen. Deze toestellen zijn gecertificeerd en worden jaarlijks gekeurd. Dit wordt bijgehouden in het inspectierapport (aanwezig op Wollewaps). De toestellen op het bso-plein zijn niet geschikt voor peuters. Oudste peuters kunnen onder begeleiding van de leidsters daar wel op spelen.

De peuters hebben een eigen plein. Dit plein is gelegen aan de achterkant van het gebouw en is afgeschermd door een eigen hek. Vanaf de groep gaan de jongste peuters via het lokaal van de oudste peuters naar het peuterplein toe. Op de oudste peutergroep is een deur die direct op het peuterplein uitkomt. De peuters kunnen ook via de zijingang van de bso en peuters naar buiten toe gaan. Dan lopen ze via het zijpad om hun eigen lokaal naar het peuterplein. Alle pleinen zijn omringd door hoge hekken. Het peuterplein ligt binnen deze hekken. Het peuterplein is met lagere hekken afgescheiden van het bso-plein, zodat ze veilig kunnen spelen, zonder de bso'ers. Daar waar mogelijk is kunnen de peuters en bso'ers samen spelen, maar niet op het bso-plein. Dit zal in goed overleg gaan met de leidsters.

Het hekwerk en de hoeveelheid ruimte voldoen aan de wettelijk gestelde eisen vanuit het ministerie. De buitenspeelruimte op de speelplaats is vrij toegankelijk, er zal continue begeleiding aanwezig zijn om de veiligheid te waarborgen. De kinderen kunnen heerlijk spelen met verschillend buitenmateriaal. Op het peuterplein bestaat de mogelijkheid om in de zandbak te kunnen spelen of zal er een watertafel worden neergezet. De hekken zullen altijd dicht blijven en hebben daarom ook een kindveilige sluiting. De leidsters houden hier streng toezicht op. Veiligheid van de kinderen staat voorop.

Tijdens het buitenspelen zal de pedagogisch medewerkster een bereikbare telefoon mee hebben en de iPad waarop de contactgegevens van de kinderen terug te vinden is. In geval van nood kan er direct gebeld worden.

Zindelijkheidstraining

Wij besteden vanzelfsprekend aandacht aan het zindelijk worden van een kind. Deze zindelijkheidstraining is pas zinvol als het kind kan begrijpen wat er zich allemaal in het lichaam afspeelt. Meestal begint dit rond het tweede levensjaar. Dit is vaak het moment dat de dreumes merkt dat hij plast en poept. Het wordt een activiteit die hem inspanning gaat kosten.

We vragen niet veel van de kinderen, we zijn van mening dat het zindelijk worden ontspannen en speels hoort te verlopen. Kinderen worden niet gedwongen om op de wc te gaan zitten, ze gaan pas als ze er zelf om vragen. We houden tevens rekening met het tempo van ontwikkelen bij het kind. We zullen de zindelijkheidstraining alleen starten in overleg met de ouders.

Niet alle kinderen zijn gelijk en zullen op hetzelfde moment hun blaas kunnen beheersen. We kunnen het proces niet versnellen, we kunnen ze er wel bij helpen. Door snel te reageren als het kind aangeeft dat het nodig naar de wc moet. Het allerbelangrijkste is dat het kind geprezen wordt als het dan daadwerkelijk lukt. Positieve feedback stimuleert het gedrag.

Natuurlijk is het hierin belangrijk dat er een goede afstemming is met thuis. We wisselen gegevens uit zodat er zowel thuis als op Wollewaps op een soortgelijke manier mee wordt omgegaan. Dit biedt houvast en zekerheid voor het kind. We gaan door met de training totdat het kind zindelijk is.

Deel 2

Behoeftte aan veiligheid, duidelijkheid en continuïteit

Kinderen hebben behoefte aan vertrouwde personen, een klein team. Zo kan het kind zich hechten, is er mogelijkheid voor een persoonlijke band. Er is een vaste volgorde wat betreft de dagindeling, duidelijkheid in verzorgende en andere bezigheden.

Dagritme

Tijd	Kdv Baby- en dreumesgroepen	Kdv Peutergroepen (VVE)	Bso <i>(met voorschoolse opvang)</i>	Bso gehele dag <i>(bij vrije schooldagen/vakanties)</i>
07.00u – 8.15u	Inlooptijd/vrij spel/ontbijt	Inlooptijd/vrij spel/ontbijt	Inlooptijd/vrij spel/ontbijt	Inlooptijd/vrij spel/ontbijt
08.15u – 9.30u	Inlooptijd/vrij spel	Vanaf 9.00u Peuterprogramma Activiteit(en): kring	Op school	Inlooptijd/vrij spel
09.30u – 10.00u	Fruit eten/drinken	Fruit eten/drinken	Op school	Fruit eten/drinken
10.00u – 11.30u	Activiteit / Buitenspelen	Peuterprogramma: activiteit / Buiten spelen	Op school	Activiteit / Buitenspelen
11.30u – 12.00u	Lunchtijd	Lunchtijd	Op school	Lunchtijd
12.00u – 14.00u	Middagslaap	Middagslaap/Rustige activiteit bijv. lezen/puzzeltje/filmpje	Op school	Rustige activiteit: lezen/puzzeltje/tekenen/filmpje
14.00u – 14.30u	Middagslaap/rustige activiteit	Drinken/koekje	uit school, even vrij spelen	Activiteit Buitenspelen
14.30u – 15.00u	Drinken/ koekje of iets hartigs	Activiteit	Drinken + koek en/of brood	Drinken + koek en/of brood
15.00u – 16.00u	Activiteit of vrij spelen	Activiteit of vrij spelen	Activiteit / spelen in hoeken Open-deuren-beleid	Activiteit / spelen in hoeken
16.00u - 16.15u	Koekje eten en drinken	Koekje eten en drinken	Koekje eten en drinken	Koekje eten en drinken
16.15u 17.00u	Activiteit of vrij spelen	Activiteit of vrij spelen	Activiteit / spelen in hoeken	Activiteit / spelen in hoeken

17.00u – 17.15u	Fruit/iets hartigs als soepstengel	Fruit en/of cracker	Fruit en/of cracker	Fruit en/of cracker
17.15u – 18.00u	Vrij spelen	Rustig vrij spelen, filmpje kijken, kleien, tekenen, enz.	Rustig vrij spelen, dvd kijken, strijkkralen, kleuren, enz.	

Verschoning luiers en/of naar het toilet gaan:

- Na de eet- en drinkmomenten. De bso-kinderen houden dit zoveel mogelijk zelf in de gaten, maar de jongsten zullen er regelmatig aan worden herinnerd.
- Vlak voor de kinderen worden opgehaald. Ook de bso-kinderen worden herinnerd aan het toiletbezoek.

Flexibiliteit:

- Door onze flexibele opvang is het mogelijk dat ouders gedurende de dag kinderen kunnen brengen en ophalen.

Vakanties:

- In de vakanties zullen er extra activiteiten worden gepland, zoals bijvoorbeeld naar het bos of grote speeltuin in de buurt of leuke activiteiten binnen.

Babygroep:

- Baby's hebben hun eigen ritme van voeding en slapen. Deze wordt zoveel mogelijk gehandhaafd.

Ochtend peutergroep

We noemen het onze flex-groep. Hier worden in de ochtend peuters opgevangen en na schooltijd bso kinderen. In de ochtend gaan de peuters die het VVE-peuterprogramma volgen naar deze groep. Zij zullen daar de hele ochtend met elkaar verblijven.

Na het peuterprogramma worden veel kinderen weer opgehaald en zullen de peutergroepen weer samenvoegen. De flex-groep is dan weer voor het gebruik van de jongste bso kinderen van 4 tot 7 jaar.

BSO – open deuren beleid

De flex-groep is na schooltijd voor de bso kinderen van 4 tot 7 jaar. De grote bso is voor kinderen van 7 tot 13 jaar.

De kinderen “landen” eerst in hun eigen groep, ze krijgen daar te eten en te drinken wanneer ze net uit school komen. De leidster bespreekt met de kinderen welke activiteiten er die dag zijn. Er zijn altijd standaard speelhoeken die er altijd zijn. Daarnaast worden (knutsel) activiteiten aangeboden. Na het eten en drinken kunnen de kinderen gaan kiezen op het planbord waar ze willen spelen. Na 15.00 uur werken we met een open-deuren-beleid. De kinderen mogen dan zelf kiezen in welke ruimte van de beide bso groepen ze willen spelen. Ze gaan met de leidsters naar het planbord en kiezen daar de activiteit waar ze mee willen beginnen. Daar zetten ze dan hun eigen foto bij. Ze kunnen dan ook samen spelen met de kinderen van de andere groep. Per speelhoek staat op het bord aangegeven hoeveel kinderen er in passen.

Daarnaast moeten kinderen altijd opruimen voor ze naar een andere activiteit over gaan. Ze gaan dan eerst weer langs het planbord om hun foto bij een andere activiteit te plaatsen. Door middel van deze structuur ontstaat er rust en worden de hoeken optimaal benut.

In de vakanties is het gebruik van de tweede bso-groep afhankelijk van het aantal kinderen. Als er meer dan 22 kinderen zijn, dan zal sowieso de tweede groep ook gebruikt worden. Vanwege de flexibiliteit in onze opvang is dat nogal verschillend.

Wenprocedure

Bij de aanmelding van een kind wordt een afspraak gemaakt voor een rondleiding. Tijdens deze rondleiding wordt al veel informatie gegeven over onze organisatie en de manier waarop wij werken.

Tijdens een intakegesprek legt de medewerker uit wat de richtlijnen van het kinderdagverblijf zijn, de openingstijden, etc. De ouders vertellen op hun beurt iets over hun kinderen. Tijdens het gesprek wordt een intakeformulier ingevuld waarin dagritme en eventuele bijzonderheden worden doorgenomen en afspraken gemaakt. Ouders krijgen een uitnodiging via BitCare toegestuurd en we maken een afspraak voor een wenmoment op de groep. Dit vindt meestal een week voor de startdatum plaats en wordt gehouden op de groep waar het kind gaat starten. Het is de bedoeling dat het kind in ieder geval 1 keer een

moment van 3 uren blijft, zodat zowel het kind als de ouders aan het idee kunnen wennen. Afhankelijk van de leeftijd en het karakter van het kind worden eventueel meerdere afspraken gemaakt om te wennen. Ook wordt afgestemd of een kind al gewend is aan opvang en hoe vaak hij/zij gaat komen. Komt een kind vanuit volledig geen opvang naar meerdere hele dagen in de week en het kind heeft er wat moeite mee, dan moet er een opbouw in zitten om het kind rustig te laten wennen. Dit wordt afgestemd met de ouders. Bij het ophalen wordt er met de ouders gesproken over hoe die dag is verlopen. Mocht er vanuit de ouder behoefte zijn om een apart gesprek te hebben, zal er een afspraak worden gemaakt om te bespreken of de opvang naar alle tevredenheid verloopt en of er nog bijzonderheden zijn.

Interne wenprocedure

Kinderen die al op onze opvang worden opgevangen zullen bij een bepaalde leeftijd doorstromen naar een volgende groep. Wij bepalen de doorstroom niet alleen aan de hand van de leeftijd, maar met name aan de hand van wat goed is voor het kind. Dit gaat in goed overleg tussen de leidsters, ouders en zo nodig met de zorgcoördinator.

Bij een aankomende overgang naar de andere groep gaat het kind op de nieuwe groep wennen. Op deze manier leren de kinderen elkaar kennen, vaak kennen ze ook al meerdere kinderen.

Regels en grenzen

Wij vinden dat goed gedrag beloond en benoemd moet worden en dat ongewenst gedrag gecorrigeerd en indien nodig 'gestraft' moet worden. Uitgangspunt is hierbij dat het kind beloond gedrag zal herhalen en zich eigen maakt en 'gestraft' gedrag achterwege zal laten. Dit is nodig voor de persoonlijkheidsontwikkeling en is de basis voor het aanleren van verantwoordelijkheden. Als een kind ongewenst gedrag vertoont, corrigeren we het gedrag, maar maken we tevens duidelijk dat we niet het kind afkeuren, maar slechts het gedrag onacceptabel vinden.

Leidsters benaderen kinderen op een positieve manier, bouwen een goede band met hen op en zijn consequent in hun handelen. Zij werken op een opbouwende wijze met elkaar als groepsleiding, met de kinderen en met de ouders. Kinderen mogen dingen uitproberen, maar leidsters bewaken hier altijd de grenzen en stimuleren waar mogelijk.

De emotionele veiligheid en het welbevinden

De opvang is een tweede thuis voor kinderen en die moet veilig en vertrouwd zijn. Alleen vanuit veiligheid en vertrouwen kunnen kinderen zich optimaal ontwikkelen en opgroeien tot evenwichtige en zelfstandige mensen. Wij vinden het belangrijk dat de relatie tussen pedagogisch medewerkers en kinderen vertrouwd is en dat het de basis van emotionele veiligheid vormt.

Kinderen en pedagogisch medewerkers ontwikkelen samen een band. Het kind moet erop kunnen vertrouwen dat het terug kan vallen op de pedagogisch medewerkster. Een vaste groep kinderen geeft ook vertrouwen en kinderen moeten dit ook ervaren. Dit geeft stabiliteit en zekerheid. Zekerheid en structuur zijn een onderdeel van een goede basis voor het kind om zich volledig te kunnen ontwikkelen. Kinderen spelen samen en maken samen plezier onder begeleiding van een pedagogisch medewerkster die de onderlinge communicatie tussen kinderen, waar nodig, begeleidt en veiligheid waarborgt.

Wij respecteren individuele verschillen in persoonlijkheid, tussen jongens en meisjes, mogelijkheden en beperkingen en sociale en culturele verschillen. Wij helpen kinderen elkaar te begrijpen en te respecteren. Ieder kind mag zich welkom voelen.

Wollewaps vindt het belangrijk dat een kind binnen onze opvang past en wij bij zijn mogelijkheden kunnen aansluiten. Een kind moet de opvang positief ervaren en de opvang moet in het belang zijn van het kind. In ons kindercentrum bieden wij kinderen mogelijkheden om allerlei ervaringen op te doen, om zelf problemen op te lossen. Kinderen mogen bij ons ook leren door te proberen, wij willen hen laten ervaren dat het niet erg is als iets niet meteen lukt. Doordat kinderen ervaren dat zij zelf dingen kunnen en mogen, krijgen zij een positief gevoel van eigenwaarde. We geven hen verantwoordelijkheden die bij hen en bij hun belevingswereld en mogelijkheden passen.

Het 4-ogen en oren principe

Op 1 juli 2013 is de wet “Vier-ogenprincipe” ingetreden. Dit houdt in dat er te allen tijde vier ogen en/of oren de kinderen moeten kunnen waarnemen. Het vier-ogenprincipe is in het leven geroepen om misstanden in de kinderopvang te voorkomen en/of de risico's ertoe te verkleinen. Het principe van de vier-ogen is pedagogisch verantwoord, echter, het moet zowel praktisch als financieel haalbaar zijn. Hierbij onze invulling van dit principe:

- Bij het begin en aan het einde van de dag voegen we groepen samen. Er zijn dan nog maar een paar kinderen, op die manier staat niet op elke groep 1 leidster apart.
- We hanteren geen formele toegangsregels tot de groepen. De leidsters hoeven niet te kloppen als ze de groepen binnenlopen, ze mogen op elk moment van de dag naar binnen lopen.
- Er zijn hekjes geplaatst in de deuropening van de dreumes- en peutergroep. In principe staan de deuren altijd open, zodat de groepen zichtbaar zijn.
- Op alle dagen in de week zijn er stagiaires aanwezig. Dit betekent dat er minimaal twee mensen op de groep aanwezig zijn, afgezien van de wettelijke normen die voor de beroepskracht-kind ratio gelden. Op deze manier is het vier ogen- en orenprincipe altijd in werking.
- Als de pedagogisch medewerkster alleen in de slaapruijnte verblijft met de kinderen, dan staat er altijd een babyfoon aan, die hoorbaar is door de leidster op de groep, tevens zal de deur van de slaapkamer zo lang open staan. Daarnaast zijn de slaapkamers voorzien van een camera.
- Het verschonon gebeurt altijd op de groep, dus in het bijzijn van de andere leidster of stagiaire.
- Als er gebruik wordt gemaakt van het peutertoilet, dan staat deze deur altijd open. Met grote regelmaat lopen hier medewerkers langs, gezien dit de doorgaande looproute is.
- Een pedagogisch medewerkster is niet langdurig en structureel alleen buiten met kinderen. Het buitenspelen geschiedt over het algemeen op speelplaatsen die zichtbaar is door omringende woningen. De speelplaatsen zijn ook zichtbaar vanuit de baby-, dreumes-, peuter- en de bso-ruimte.
- Voor uitstapjes hanteren wij het protocol veilige uitstapjes voor kinderdagverblijven. Hierin is het 4 ogen- en orenprincipe in verwerkt. Een leidster gaat nooit alleen met de kinderen op pad.
- Op de bso, wanneer daar een mannelijke pedagogisch medewerker werkzaam is, dan staat daarnaast altijd een vrouwelijke collega of stagiaire op de groep.

Veiligheid bij het ophalen van de kinderen

Er is een tagsysteem op de hoofd- en bso-ingang dat alleen geopend kan worden met een tag die iemand van ons heeft gekregen. Ook zijn er strikte afspraken met ouders voor het ophalen van de kinderen. Alleen als er toestemming is gegeven door de ouder, wordt het kind meegegeven aan een derde.

Groepsindeling

De groep is voor kinderen de veilige basis. Kinderen hechten zich aan pedagogisch medewerkers en de andere kinderen. Vertrouwde gezichten geven een veilig gevoel. Binnen Kinderopvang Wollewaps wordt gewerkt met horizontale groepen (baby- en dreumesgroepen van 0 tot 2 jaar en peutergroepen van 2 tot 4 jaar). Ook binnen een horizontale groep bestaan grote verschillen in leeftijd tussen de kinderen. Een baby van 5 maanden heeft andere behoeften dan een dreumes van bijna 2 die al goed kan lopen. Toch zijn er op de groep altijd voldoende kinderen in dezelfde ontwikkelingsfase waar ze zich mee kunnen identificeren.

Deel 3   Behoeftte aan affectie en geborgenheid   Sociale contacten

Er wordt uitgegaan van een positieve benadering; we hebben aandacht voor de behoeften achter het gedrag. Het kind is een volwaardig mens en mag zich veilig en geliefd weten.

Door contact leren kinderen hoe ze met andere mensen om moeten gaan. Het is belangrijk dat ze dan ook de ruimte krijgen om te experimenteren met contact om zo sociale vaardigheden te ontwikkelen.

Baby's hebben nog een beperkte belevingswereld tot de wieg, de box of de kinderwagen en zijn nog geheel afhankelijk van de ouders en naaste familie die hen verzorgen. Op de kinderdagopvang wordt hun belevingswereld verruimd naar de groep en de groepsleidsters die de verzorging gedeeltelijk overnemen. Fundamenteel voor het verloop van de sociale ontwikkeling is de kans die het kind krijgt om te wennen aan iemand die het nog niet kent en aan de nieuwe omgeving. Wij gaan ervan uit dat de kinderen een wenperiode nodig hebben als ze nieuw op de kinderdagopvang komen. (Zie hiervoor ons wenbeleid)

Bij een baby kun je al een sociale betrokkenheid bij zijn omgeving waarnemen, doordat het reageert op het knuffelen, doordat hij glimlacht bij het zien van de groepsleidster of als hij reageert op anderen. Als het kind ouder is en gaat kruipen en lopen wordt de leefwereld van het kind groter. Ze zullen dan ook meer contact gaan krijgen met de andere kinderen in de dagopvang. Als het kind ongeveer 8 maanden tot een jaar is gaat het personen duidelijk onderscheiden en zijn voorkeur hierin aangeven.

Peuters zijn in hun ontwikkelingsfase in eerste instantie nog gericht op zichzelf. Ze spelen daarom ook nog niet echt samen 'met' andere kinderen, maar 'naast' andere kinderen. De leidsters zullen de peuters daarom ook in hoofdzaak aanspreken als individu. Heeft het kind zichzelf goed leren kennen, dan is het ook in staat zich te kunnen verplaatsen in gevoelens van anderen. Ze gaan dan 'met' andere kinderen spelen, in plaats van 'naast' andere kinderen. Spel is belangrijk.

De peuter leert in het spel geleidelijk om te gaan met leeftijdsgenootjes. Hierdoor leert het kind inzicht te krijgen in zijn eigen gevoelens en leert dat anderen anders kunnen reageren. Hij leert de betekenis van delen, troosten, helpen, rekening houden met anderen en omgaan met conflicten. De kinderen worden dagelijks geleerd dat ze in allerlei situaties moeten wachten. Ze moeten wachten met het van tafel gaan totdat ze hun broodje op hebben, als de wc bezet is moeten ze wachten tot dat deze vrij is. Dit zijn enkele voorbeelden uit de praktijk. Delen is iets waar ze ook dagelijks mee te maken krijgen, het speelgoed is van de hele groep en samen spelen is leren samenwerken.

Bij Wollewaps wordt gestimuleerd om met andere kinderen te spelen, zodat hun eigen leefwereld geleidelijk wordt uitgebreid. Als een kind eraan toe is om samen te spelen dan zullen we activiteiten aanbieden die je met z'n tweeën moet uitvoeren, eventueel onder begeleiding van de groepsleidster.

Als de begeleiding niet meer nodig is kunnen we groepsactiviteiten gaan organiseren. Op deze manier leren kinderen met elkaar omgaan, rekening met elkaar te houden en te geven en te nemen.

De emotionele ontwikkeling

Alle mensen hebben emoties en emoties hebben met gevoel te maken. Deze gevoelens en emoties dienen gerespecteerd te worden. Er zijn verschillende basisemoties, ook wel de vier B's: bang, boos, bedroefd en blij. Daarnaast zijn er nog veel meer andere emoties waar we als mensen, maar ook kinderen regelmatig mee te maken hebben.

Baby's missen een groot aantal mogelijkheden om gevoelens kenbaar te maken, ze kunnen nog niet praten. Zij zullen hun emoties laten blijken door te lachen of te huilen. Het is belangrijk om na te gaan wat de baby met het huilen wil aangeven.

Naarmate het kind ouder wordt leert het meer met gevoelens te leven. Ze kunnen de gevoelens laten blijken door handelingen, door houdingen en door mimiek (gelaatsuitdrukking). Emoties moeten serieus genomen worden, door dat wat je ziet onder woorden te brengen en vragen of je het goed hebt begrepen.

Op deze manier voelen kinderen zich ontvangen in hun gevoel en leren de kinderen door het benoemen van gevoelens meer vat op hun eigen emoties te krijgen. Emoties mogen er zijn. Kinderen hebben altijd een reden. Er wordt geprobeerd om de emotionele gevoelens van de kinderen zoveel mogelijk met woorden te begeleiden, zodat warrige gevoelens een naam krijgen en de kinderen leren met de emoties om te gaan en uiteindelijk elkaar ook kunnen begrijpen.

De kdv- en bso-ruimtes zijn ingericht als een 'huiskamer'. In alle ruimtes (baby-, dreumes-, peutergroep en bso-groep) staan banken wat de huiselijke sfeer bevordert. De kinderen kunnen ontspannen en met elkaar praten of heerlijk zitten lezen. Verder is deze ruimte ingericht met diverse hoeken waar gespeeld kan worden. We vinden ruimte belangrijk en zullen binnen deze royale ruimte ervoor waken dat deze behouden blijft. Met onze inrichting en kleurstelling van de ruimtes zijn wij een plek waar kinderen zich thuis voelen.

Zorg

De ontwikkeling van een kind gaat niet altijd vanzelf. Soms zijn er vragen, twijfels of onzekerheden over de opvoeding of de ontwikkeling van een kind. De kinderopvang vervult hierbij een signalerende en/of ondersteunende rol.

Signaleren wil zeggen dat de pedagogisch medewerkers tekenen of signalen opmerken, die mogelijk te maken hebben met afwijkend gedrag of met een afwijking van de normale ontwikkeling. Door hun opleiding en ervaring in het werken met kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep, zijn pedagogisch medewerkers in staat kinderen op te merken die zich anders gedragen of ontwikkelingen dan hun leeftijdsgenootjes.

Signalering behoort tot het werkterrein van de kinderopvang, echter het stellen van een diagnose overschrijdt deze grens. Wanneer een pedagogisch medewerker een probleem of ontwikkelingsachterstand signaleert, is het van groot belang dat de pedagogisch medewerker hierop professioneel en kundig reageert. De pedagogisch medewerkers geven hun zorg door aan de zorgcoördinator. De zorgcoördinator kan komen observeren of meedenken in een geschikte vervolgstap.

Deze zorg wordt, zo nodig, op de medewerkersvergadering besproken en beschreven bij het betreffende kind in het digitale dossier in BitCare.

Wij werken met het protocol Meldcode. Hierin staat beschreven hoe er met al deze verschillende zaken wordt omgegaan. Zoals bijvoorbeeld het bespreken van het probleem met de ouders, het bieden van extra zorg en het eventueel doorverwijzen naar de huisarts of een specialist. Er dient niet alleen op juiste wijze te worden gereageerd op kindproblematiek. Ook wanneer er sprake is van gezins- of systeemproblematiek reageert de pedagogisch medewerker hierop professioneel en kundig.

De richtlijnen worden omschreven in het protocol. Dit kan zijn dat de directie contact opneemt met de maatschappelijk verpleegkundige van de gemeente of met andere betrokken instanties.

De zorgcoördinator heeft een cursus afgerond voor het signaleren van kindermishandeling. Zij is verantwoordelijk voor het handelen rondom de signalering. De pedagogisch medewerkers zijn geschoold in de signalen waar ze op moeten letten bij de kinderen. Tevens heeft iedere pedagogisch medewerker toegang tot het document meldcode om deze er nog eens op na te slaan bij vermoedens.

Ook de kleinste vermoedens worden eerst teruggekoppeld naar de zorgcoördinator. Zij zal informeren bij de andere leidsters en waar nodig actie ondernemen volgens het stappenplan van de meldcode.

De scholing van de pedagogisch medewerkers wordt jaarlijks herhaald, zodat het onderwerp en de informatie actueel blijven.

Bij de signalering werken we met de volgende stappen:

- Stap 1:** *in kaart brengen van signalen*
Deze signalen worden in de groepsmap bij het tabblad van het betreffende kind genoteerd door de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers stellen de directie op de hoogte van de signalering.
- Stap 2:** *collegiale consultatie (en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het terrein van letselaanduiding)*
De collegiale consultatie vindt plaats in de medewerkersvergadering. De directie onderneemt verdere stappen met professionele instanties.
- Stap 3:** *gesprek met de ouders/verzorgers*
na het collegiaal overleg en eventueel het adviesgesprek met Veilig Thuis, volgt een gesprek met de ouders/verzorgers. Als het vermoeden door het gesprek worden weggenomen zijn de volgende stappen niet nodig.
- Stap 4:** *Wegen van het geweld of de kindermishandeling*
van elk hierboven beschreven stap wordt in het dossier een verslag geschreven. De directie schat het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling in, evenals de aard en de ernst van dit geweld. Bij twijfel

over de risico's, de aard en de ernst van het geweld en bij twijfel over de vervolgstap moet altijd (opnieuw) advies worden gevraagd aan Veilig Thuis.

Stap 5: *Beslissen: Hulp organiseren of melden*

de directie komt tot een besluit: zelf hulp organiseren of een melding doen. Bij deze afweging gaat het erom of de directie, gelet op haar competenties, haar verantwoordelijkheden en haar professionele grenzen in voldoende mate effectief hulp kan bieden of organiseren. In alle gevallen waarin zij meent dat dit niet of maar gedeeltelijk het geval is, doet zij een melding.

Wij volgen het protocol dat beschreven staat in het document:

Protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang 2023

Dit protocol is in te zien op Wollewaps.

Deel 4   *Behoeftte aan erkenning en waardering (van eigenheid)*

Het kind mag groeien en ontwikkelen in eigen tempo. Er is respect en ruimte voor eigen mogelijkheden om te ontdekken. Daarin worden de kinderen van jongs af aan bevestigd.

Het kind

Ieder individu heeft recht om geaccepteerd te worden. Zo ook bij Wollewaps. Gevoelens moeten serieus genomen worden en met respect mee worden omgegaan. Een kind heeft recht op respect en moet de ruimte krijgen om zich op eigen wijze te ontwikkelen. Binnen de kinderopvang mag geen verbaal of fysiek geweld gebruikt worden.

Wij streven ernaar om aan de basisbehoeften van een kind, voeding, slaap, aandacht en liefde, te voldoen. Het is belangrijk dat een kind zich veilig en geborgen voelt. Rust, regelmaat en reinheid zijn drie belangrijke kernwoorden in onze opvang. Een kind moet bekend zijn met de plaats en de manier van opvang. Wij hechten daarom veel waarde aan vaste leidsters op de groep.

De leidsters van Wollewaps nemen de emoties en gevoelens van het kind serieus en steunen het kind waar nodig is. Wollewaps is een plek waar kinderen zich thuis moeten kunnen voelen, veilig en huiselijk. Door consequent te zijn en te handelen op een duidelijke manier bieden wij structuur aan de kinderen. Daarbij wordt het kind begeleid bij emoties zoals verdriet, boosheid, angst en vreugde.

Om kinderen goed te leren omgaan met hun gevoelens is het belangrijk dat de groepsleiding de gevoelens van de kinderen respecteert, ze onderkent en weet te verwoorden. Elk kind heeft recht op zijn eigen emoties: verdriet, boosheid, angsten en plezier. Door deze gevoelens voor de kinderen te verwoorden leert een kind zijn gevoelens te herkennen en voelt het gerespecteerd. Dit vergroot zijn gevoel van eigenwaarde.

We leren de kinderen emoties te uiten: aan verdriet wordt ruimte gegeven. Het leren omgaan met emoties kan juist ontspannend en verlichtend werken, waardoor het kind beter gaat functioneren en dus ook beter kan gaan leren en ontwikkelen.

Deel 5 Behoeftte aan ontwikkeling en competentie

De behoefte om de omgeving te begrijpen, nieuwe dingen mee te maken en persoonlijke competentie te vergroten. Daarmee wordt aanspraak gedaan op persoonskenmerken als zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Zowel de cognitieve ontwikkeling als de sociale ontwikkeling valt hieronder.

In ons pedagogisch handelen zullen wij het belang van het individuele kind zwaar laten wegen en steeds bewust afwegen tegen het groepsbelang. Ieder kind heeft zijn eigen behoeftes: respect voor zijn individualiteit verhoogt zijn eigenwaarde en zelfvertrouwen. Ook al gaat de groep iets doen dan nog kan het zijn dat één van de kinderen daar geen behoefte aan heeft en dus met iets anders aan de gang gaat. Kinderen worden wel steeds opnieuw uitgenodigd om mee te doen met de andere kinderen of met een activiteit. We zullen dit echter nooit verplichten. Het kan voorkomen dat het individuele belang wijkt voor het groepsbelang.

We stimuleren de kinderen, al spelend, te leren. De kinderen verwerven kennis en krijgen de kans te ervaren hoe prettig het is iets te presteren. Ze leren dat moeilijkheden overwonnen kunnen worden en zichzelf te zien als een waardevol lid van de groep.

Groepsleiding ondersteunt de kinderen in het ontwikkelen van vertrouwen en eigenwaarde. De eigenheid, ambities en interesses van ieder kind worden gestimuleerd en daarmee de uitnodiging om te leren. Jongens en meisjes krijgen dezelfde kansen om hun mogelijkheden en interesses te onderzoeken en verder te ontdekken.

Cognitieve ontwikkeling

Het begrijpen, spreken en denken heeft te maken met de cognitieve ontwikkeling. Door informatie uit de omgeving te ordenen, te onthouden, toe te passen en te combineren met nieuwe situaties leren kinderen inzicht te krijgen en begrip te hebben. Ieder kind ontwikkelt in zijn eigen tempo zijn verstandelijk vermogen. Het is de manier waarop ze de wereld om zich heen leren kennen. Het leggen van verbanden, leren voorwerpen en eigenschappen herkennen en te onderscheiden. Iedere leeftijdsgroep beleeft dit op zijn eigen manier. Een baby leert zijn omgeving vooral kennen door waarnemen. Door het zien, horen, proeven, ruiken en voelen is een kind in staat om zijn omgeving te leren begrijpen. De groepsleidsters zullen een baby stimuleren met zintuiggerichte activiteiten. Er zullen spelmaterialen aangeboden worden die hun zintuigen prikkelen.

De peuter zal zijn omgeving leren kennen door op ontdekkingsreis te gaan in zijn omgeving. Grenzen zullen worden verkend, hoe ver kan ik lopen, wat mag ik wel, wat mag ik niet, wat is dit en wat is dat. De groepsleidsters zullen de kinderen stimuleren om te ontdekken binnen het mogelijke en zullen de kinderen uitdagen tot het verleggen van de grenzen. De peuter zal ontdekken in een vertrouwde omgeving, hierdoor zal het zelfvertrouwen van het kind groeien. Vertrouwen is een belangrijk fundament om het gevoel te ontwikkelen van tevredenheid. Als het kind tevreden is, zal het zich gelukkig voelen.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich steeds kunnen blijven ontwikkelen. Er is genoeg materiaal aanwezig, maar wij zullen ook open staan voor nieuw ontwikkelingsmateriaal. Er wordt met kindvriendelijk materiaal gewerkt, dat bij hun leeftijd past. Ook stimuleren wij de ontwikkeling van tijdsbegrip, volgorde, het doen van opgegeven opdrachten, het zien van goed en kwaad, het leren gehoorzamen en de fantasie. Dit vinden wij een belangrijk middel om alle ervaringen te verwerken en te ontplooien.

Taal

Om inzicht te krijgen in de wereld om je heen en om te communiceren is taal nodig. Een kind vraagt en krijgt in taal uitleg en begrip. De leidster speelt hierin een actieve rol door veel met het kind te praten. Herhaling is hierbij belangrijk. Zoveel mogelijk wordt er op elke taaluitdrukking van het kind gereageerd; van de eerste klanken die een baby maakt tot de vragen en antwoorden van de peuter. Er wordt door de leiding verschillende taalactiviteiten georganiseerd zoals zang, taalspelletjes en spelletjes met klanken en geluiden. Met het verwoorden van alle begrippen en uitdrukkingen wordt de woordenschat vergroot. Dit is ontzettend belangrijk voor de ontwikkeling van lezen en het praten, maar ook de andere vakgebieden in het onderwijs.

Bij het vragen stellen aan peuters staan we er bewust bij stil dat we zoveel mogelijk een open vraag of een keuze vraag stellen zodat het kind wel een woord moet noemen i.p.v. alleen maar ja of nee, bijvoorbeeld: wil je appel of banaan?

Bij Wollewaps praten wij Nederlands. Als een jong kindje alleen maar Fries of Engels is gewend, dan wordt ter geruststelling, bijvoorbeeld bij het naar bed brengen, wel iets in de taal van het kind gezegd.

Rekenen

Jonge kinderen leren spelenderwijs kennis en inzicht te krijgen in rekenvaardigheden; de ontluikende gecijferdheid. Door de alledaagse activiteiten komen er allerlei rekenkundige facetten aan de orde, zoals bijvoorbeeld ruimtelijke oriëntatie; waar bevindt iets of iemand zich ten opzichte van de omgeving? Ook dingen ordenen en vergelijken, verschillen en overeenkomsten waarnemen, meer en minder, groot en klein, lang en kort, licht en zwaar en ook rekenkundige begrippen als: voor, achter, op, onder en naast komen dagelijks aan de orde in de kring, bij het spelen en tijdens het eten en drinken. Tijdsbesef wordt ontwikkeld doordat we werken met een vast dagritme wat structuur biedt in het programma. De kinderen weten aan de hand van een activiteitenbalk wat er wanneer op het programma staat en leren termen als 'eerst, straks, later en daarna'. Hoeveelheden, tellen en getalbegrip leren we de kinderen aan door middel van spelletjes, versjes en liedjes.

Denken

Kinderen leren door voorbeeld en nabootsing. Door de alledaagse dingen en gebeurtenissen te bespreken ontstaat ordening in de wereld van een kind. De leidster legt daarbij uit, benoemt de dingen en nodigt uit om zelf te verwoorden. De leidster doet een beroep op het vermogen van kinderen om zo zelf oplossingen te laten zoeken voor problemen.

Creativiteit

Wij vinden het belangrijk om creativiteit te ontwikkelen. Wij vinden dat dit de fantasie van het kind stimuleert en dus ook het denken. Daarnaast is het ook goed voor de motorische ontwikkeling. Creativiteit vergroot het probleemoplossend vermogen van het kind. Dit hebben kinderen nodig om later in de ingewikkelde en complexe maatschappij problemen te kunnen oplossen en opgewassen te zijn tegen moeilijkheden die op hun pad komen.

Creativiteit wordt gestimuleerd door creatieve materialen en creatief spel. Het is belangrijk dat kinderen hierbij gewaardeerd worden en zoveel mogelijk ruimte krijgen voor eigen inbreng. Voor jonge kinderen is het omgaan met materialen al een onderzoek op zich.

Creativiteit kun je bij ons terugvinden in verschillende vormen: tekenen, puzzelen, knippen, plakken, kleien, (vinger) verven. Ze leren spelenderwijs vormen, kleuren en maten onderscheiden. Het gaat vooral om het proces van beleving en niet zo zeer om het product.

Muziek, bewegen, voorlezen, creatief- en vrij spel spelen een belangrijke rol binnen onze opvang. Wij vinden dat buitenspelen gezond is, maar ook goed is om de sociaal-emotionele, motorische en zintuiglijke ontwikkeling te bevorderen. Samen buiten spelen stimuleert de sociale ontwikkeling, maar het vallen en opstaan stimuleert de motorische ontwikkeling. Net zoals het rennen en risico's nemen. De zintuigen worden op allerlei manieren geprikkeld.

Muzikale spelvormen

We willen graag veel muziek aanbieden in verschillende vormen. Hoe en wat we gaan aanbieden moeten we nog verder ontwikkelen. Muziek draagt niet alleen bij aan de culturele ontwikkeling, maar heeft ook een grote invloed op de ontwikkeling van vaardigheden op cognitief, sociaal en persoonlijk terrein. Een structurele en actieve beoefening van muziek heeft een duidelijk positief effect op kinderen en hun leerprestaties verbeteren. De kinderen kunnen nu diverse instrumenten vrij pakken om muziek op geheel eigen wijze te ontdekken of met elkaar op het keyboard te spelen.

Deel 6 Behoefte een goed mens te zijn, eigen maken van normen en waarden

De kinderen leren 'doen zoals het hoort'; respect te hebben voor jezelf, de ander en de omgeving. Verschillen tussen mensen mogen er zijn en worden met respect benaderd.

Het kind wordt weerbaar en zelfstandig en kan zo actief deelnemen aan het maatschappelijk leven.

Bij het opvoeden van kinderen speelt het overbrengen van waarden en normen voortdurend een rol. Vanuit onze organisatie dragen we bewust uit:

*waardering voor het leven; ons streven is om de kinderen al vroeg respect voor de natuur en voor alles wat leeft bij te brengen;

*ieders individuele vrijheid en integriteit respecteren/bewaken;

*gelijkwaardigheid tussen mensen; we hechten er belang aan om kinderen te leren dat mensen verschillend zijn én dat ze gelijkwaardig zijn. Naast de verschillen in cultuur zijn er meerdere verschillen te benoemen: verschil in achtergrond, in ontwikkeling en in temperament. Ook zal de thuissituatie niet altijd overeenkomen met het opvoedingsklimaat op de kinderopvang. We zijn ons bewust van de mogelijke verschillen en zullen daar met respect mee omgaan;

*respectvol omgaan met elkaar: zowel volwassenen als met kinderen. Volwassen hebben hierin een voorbeeldfunctie. In principe zal de groepsleiding respectvol gedrag proberen te bevorderen. Het uiten van verbaal of fysiek geweld vinden wij onacceptabel. Als een kind ongewenst gedrag vertoont, corrigeren we het gedrag, maar maken we tevens duidelijk dat we niet het kind, maar slechts het gedrag onacceptabel vinden;

*gelijke kansen voor meisjes en jongens; enig verschil wat aangebracht wordt zal direct worden gecorrigeerd.

De leidsters hebben een voorbeeldfunctie en zijn zich daar bewust van. Normen en waarden die wij als kinderdagverblijf belangrijk vinden zijn o.a.: vragen als je iets wil hebben, groeten, dank je wel zeggen, het opruimen na het spelen, tafelmanieren, niet slaan of schoppen en je excuses aanbieden om het weer goed te maken als er iets vervelends is gebeurd. Dit alles vanuit respect voor jezelf en je omgeving.

De medewerkers dienen een open houding te hebben en open te staan voor feedback, zowel positief als verbeterpunten. Dit geldt voor alle relaties die worden aangegaan: met de kinderen, de ouders, de collega's en de leidinggevenden.

Respect

Wij benaderen kinderen met respect en respecteren hen als jonge mensen met hun verschillende emoties en hun verstandelijke en lichamelijke mogelijkheden. Groepsleidsters geven de kinderen een goed voorbeeld door de kinderen en elkaar te respecteren zoals ze zijn en begrip te tonen. We hebben ook een voorbeeld in het omgaan met materialen en middelen. De kinderen zien dat wij zorg dragen voor de middelen en de materialen en dat we met respect omgaan met materialen van een ander. Dit stimuleert en geeft het voorbeeld naar hoe kinderen hier ook mee behoren om te gaan.

Ieder mens heeft een unieke persoonlijkheid. Een kind wordt zich geleidelijk aan bewust van zijn persoonlijkheid en is afhankelijk van hoe er in de zijn omgeving op hem gereageerd wordt. Door het kind positief te benaderen bevordert de leidster het zelfvertrouwen van het kind.

Er wordt aandacht besteed aan de persoonlijke verhalen en het kind wordt gestimuleerd zich te uiten en eigen keuzes te maken. Het kind wordt persoonlijk gewaardeerd in bijv. activiteiten, spontaniteit en (positief) gedrag. De leidster stimuleert het identiteitsbesef ook door regelmatig zijn naam te noemen of door het geven van een eigen plekje en/of spullen.

Praktische zaken

Zieke kinderen

Als het kind ziek is geworden en niet naar het kinderdagverblijf of bso kan komen, dient dit zo spoedig mogelijk telefonisch (of via What's App) doorgegeven te worden door de ouders/verzorgers. Ook kan dit via BitCare worden doorgegeven. Wij vinden een kind ziek als hij door zijn gesteldheid niet in staat is deel te nemen aan de dagelijkse gang van zaken, door bijv. overgeven, diarree of hoge koorts. De wettelijke regeling is dat kinderen met een temperatuur van 38.5 C (koorts) niet meer naar de opvang mogen.

Als wij constateren dat een kind ziek is en/of koorts heeft, zullen wij telefonisch contact opnemen met de ouders/verzorgers. In overleg wordt besloten of, en zo ja, wanneer en door wie het kind zal worden opgehaald.

Bij ongelukken die dringend eerste hulp behoeven en/of advies met betrekking tot gezondheidszaken kunnen wij terecht bij de GGD en/of bij een arts. Voor de meeste kinderen is dat normaliter hun eigen huisarts.

Bij een ongeval zullen wij naar de eigen huisarts van het kind gaan en contact opnemen met de ouders/verzorgers zodat zij ook die kant op kunnen komen. Als het een ernstig ongeval betreft zullen wij natuurlijk 112 waarschuwen.

Kinderen waarbij een besmettelijke ziekte of aandoening (bijvoorbeeld waterpokken of krentenbaard) wordt geconstateerd, kunnen tijdelijk niet gebruik maken van de opvang. Dit in verband met besmettingsgevaar voor andere kinderen, met name de baby's en eventuele zwangere moeders. Bij twijfel graag even bellen in overleg.

Flexibiliteit

Wij bieden zoveel mogelijk flexibiliteit aan de ouders. Vaak zijn ouders afhankelijk van hun werk. Om garantie op opvang te kunnen bieden werken wij zoveel mogelijk met vaste contracten. Indien u genooddaakt bent flexibele opvang af te nemen, is dit natuurlijk mogelijk. Bij vaste contracten bieden wij de mogelijkheid gebruik te maken van credituren. Ouders hebben een eigen inlogcode voor het online reserveringssysteem BitCare, waarin ze al hun opvangmomenten aan ons door kunnen geven. Mocht iemand op de dag zelf nog opvang nodig hebben of de volgende dag, dan kan er gebeld worden om meteen te overleggen of dit nog mogelijk is.

De groepsindeling en stamgroepen

We gaan uit van horizontale stamgroepen:

2 baby- dreumesgroepen: beide van 0 tot ongeveer 2 jaar

2 peutergroepen: ongeveer 2 tot 3 jaar en 3 tot 4 jaar

2 bso-groepen: 4 tot 7 jaar en 7 tot 13 jaar

Bij binnenkomst gaan de kinderen naar hun eigen stamgroep en ruimte, tenzij er te weinig kinderen zijn voor aparte groepen. Alleen 's ochtends tot de leidster van de eigen stamgroep aanwezig is (maximaal tot 8.00 uur), zijn de peuters en/of bso kinderen bij de baby-dreumesgroep aanwezig.

De peutergroep is gesplitst in een jongste peutergroep en een oudste peutergroep. Het peuterprogramma komt zo beter tot zijn recht en er is meer rust op de groep.

Bij minder dan 4 bso-kinderen, worden oudste peuters en bso samengevoegd tot 1 groep. Dit geldt voor zowel voorschoolse- als naschoolse opvang als in sommige vakanties. Naast alle groepsindelingen vinden wij het wel erg belangrijk dat broertjes/zusjes, vriendjes/vriendinnetjes elkaar op moeten kunnen zoeken wanneer zij hier behoefte aan hebben. Hier is altijd oog voor en waar mogelijk zorgen we dat hier in voorzien wordt.

We hanteren de richtlijnen die voortvloeien uit de wet kinderopvang. Daarbij houden we er rekening mee dat elk kind niet meer dan één groepswisseling heeft op een dag. Een kind mag gebruik maken van maximaal twee stamgroep ruimtes.

De groeps grootte is maximaal 16 kinderen per baby- en dreumesgroep, bij ons zijn dat maximaal 14 kinderen per groep i.v.m. het vloeroppervlak.

Maximaal 16 kinderen per peutergroep en maximaal 30 kinderen voor bso, 7 tot 12 jaar en 22 kinderen voor bso 4 tot 12 jaar. Wanneer er alleen kinderen van 4 tot 7 jaar aanwezig zijn mogen er maximaal 20 kinderen aanwezig zijn in 1 groep.

Het aantal beroepskrachten wordt bepaald aan de hand van het geldende maximaal aantal kinderen, waarbij naar boven wordt afgerond. Deze leidster-kind ratio zit opgenomen in ons roosterprogramma, dus we zien direct wanneer er een extra leidster nodig is op de groep. Zo nodig gebruiken we hier ook de rekentool van het ministerie voor.

Het blijven volgen van de ontwikkeling

We noteren onze observaties structureel in het kindvolgsysteem van Pravoo. We houden de ontwikkeling van het kind scherp in de gaten, zodat we vroegtijdig bijzonder gedrag in de ontwikkeling op kunnen sporen. Op deze manier kunnen we de ontwikkeling volgen van baby tot en met bso-leeftijd.

Bij bijzonder gedrag zullen er meerdere gesprekken plaatsvinden en zullen we samen tot een stappenplan komen om met het betreffende gedrag om te gaan.

Wollewaps en media

Kindercentrum Wollewaps heeft een eigen website: www.wollewaps.nl . Op deze website is algemene informatie te vinden. Foto's van kinderen delen we intern met de ouders via Bitcare.

Kindercentrum Wollewaps is zeer gesteld op veiligheid voor de kinderen. Bij het aangaan van het contract stemmen ouders met deze veiligheid in. Zij zullen geen foto's mogen gebruiken waar andere kinderen bij op staan. Dit is geborgd in onze algemene voorwaarden.

Peuteropvang, VVE, scholingsplan 2023

Flexibel VVE peuterprogramma voor iedereen

Wij bieden sinds 2016 peuteropvang. De wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE) is in 2010 ingevoerd met als doel de ontwikkeling van peuters/kleuters te stimuleren en om de kwaliteit van de peuteropvang te verbeteren. Gemeenten zijn met de invoering van de wet OKE verantwoordelijk geworden voor een VVE aanbod van hoge kwaliteit. Het basisaanbod voor alle peuters is 40 weken per jaar, twee dagdelen van drie uren per week. Kinderen kunnen vanaf 2 jaar gebruik maken van de 960 uursregeling peuteropvang. Dit bieden we 5 ochtenden in de week van 8.45 tot 12.45 uur. Op deze manier hebben veel ouders de mogelijkheid hun kind aan dit programma mee te laten doen. Een peuter die voor een VVE indicatie in aanmerking komt, kan vanaf drie jaar twee extra dagdelen peuteropvang volgen. Bij een VVE indicatie worden deze dagdelen vergoed door de gemeente. Om de ontwikkeling van peuters op de vier ontwikkelingsgebieden (taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotioneel) te stimuleren wordt er een integraal VVE programma gehanteerd. Wij werken met de educatieve methode Piramide. Deze methode stimuleert op een speelse manier de jonge kinderen in hun ontwikkeling. In een veilige omgeving krijgen ze grip op de wereld door een slimme combinatie van activiteiten aan te bieden. Piramide is geschikt voor alle kinderen van 0 tot 7 jaar. Het algemene idee van Piramide: hoe meer doelgroep kinderen en hoe groter de achterstanden van de kinderen, hoe intensiever er gewerkt moet worden.

Bij ons sluit dagopvang en het peuterprogramma naadloos op elkaar aan. We hebben het geïntegreerd in ons dagritme en in onze manier van werken. Het is leerzaam, het is speels en als je dit iedere dag biedt, dan geeft dit structuur. Kinderen kunnen worden aangemeld door hun ouders.

Scholing

De huidige beroepskrachten die het VVE programma uitvoeren zijn in bezit van een VVE certificaat (behaald binnen een programma van minimaal 12 dagdelen). Er zijn meer beroepskrachten van start gaan met module 1 van het educatieve programma Piramide, zodat ook zij in het VVE programma ingezet kunnen worden wanneer nodig. De beroepskrachten die module 1 al hebben gedaan zullen zich laten scholen voor module 2. De coaching doen we intern met een eigen coach. Dit gebeurt d.m.v. coaching gesprekken en observaties, waar nodig of gewenst met video opnames. Iedere medewerkers krijgt in ieder geval eens per jaar een coaching moment waarin de vaardigheden voor het VVE programma worden meegenomen. Zo nodig worden er vervolgspraken gemaakt voor meer momenten in een jaar. De cursus VVE die de medewerkers gevolgd hebben bestond uit een intensief coaching programma voor de betreffende medewerkers. Dit was een coaching traject van 10 uren per persoon, waarin m.n. de persoonlijke manier van werken van de pedagogisch medewerker bekeken werd, ten einde hen te versterken in hun handelen richting de kinderen.

Bij het aannemen van nieuwe medewerkers op de VE groep wordt altijd eerst gekeken of ze in bezit zijn van de basismodule van 12 dagdelen VVE en het taalniveau 3F. Ook een aantal

van onze baby-dreumesleidsters hebben de VVE cursus gevolgd, zodat ook daar de kennis aanwezig is om de ontwikkeling van de kinderen optimaal te stimuleren.

Taalniveau 3F

Alle leidsters zijn 3F geschoold. Ook de leidsters die niet standaard VVE geven of op de baby-dreumesgroep werken. Dit hebben we direct in 2018 geregeld toen de eis voor de VVE leidsters ter sprake kwam. Inmiddels hebben we één leidster erbij die het 3F-niveau nog niet behaald heeft. Zij zal binnenkort starten met de opleiding.

VVE educatie wetgeving

Ontwikkelingsgebieden

De activiteiten van Piramide zijn gericht op verschillende ontwikkelingsgebieden. Denk hierbij aan persoonlijkheid, sociaal-emotioneel, motorisch, kunstzinnig, ontwikkeling van de waarneming, taalontwikkeling, denkontwikkeling, oriëntatie op ruimte en tijd en wereldverkenning.

De hoekstenen van Piramide

Voor het begrijpen van het opvoedingsproces hanteert de Piramide methode vier begrippen die altijd met elkaar samenhangen.

* *Het initiatief van het kind.*

Van het begin tot het eind van de opvoeding is het initiatief van het kind belangrijk. Om kinderen zelf initiatieven te laten nemen is het belangrijk dat volwassenen de kinderen blijven stimuleren door ze zelf de gelegenheid te geven om te exploreren, te kijken of zelf laten uitzoeken hoe iets in elkaar steekt. Kinderen doen dat door te spelen met de dingen om hun heen. Ook kijken ze veel naar elkaar en zo leren ze dingen van elkaar. Ook leren ze hoe ze zelf reageren en hoe andere kinderen reageren. Hierdoor leren ze zichzelf kennen.

* *Initiatief van de leidster.*

Uit onderzoek is gebleken dat jonge kinderen zich kunnen ontwikkelen in een rijke omgeving, al is dit wel tot een bepaalde hoogte. Door kinderen te stimuleren kan het niveau van een kind omhoog gebracht worden. Wel is het van belang dat de leidster op zo'n manier ondersteuning geeft, dat het kind het initiatief terugkrijgt of weet te behouden. Het is niet de bedoeling dat je als leidster het probleem van het kind oplost.

* *Nabijheid (hoe bescherm ik mijn kind).*

De basisbehoefte van een kind is om zich veilig te voelen en niet bedreigd te worden door allerlei onheil. Het is dus belangrijk dat leidsters een hechte band hebben met de kinderen. Ieder kind moet het gevoel hebben of krijgen dat u er voor ze bent, dichtbij en beschikbaar.

* *Afstand (hoe laat ik het kind de wereld verkennen).*

De leefwereld van de kinderen uitbreiden met nieuwe kennis en ervaringen zodat een kind zich verder kan ontwikkelen is erg belangrijk. Het in kleine stapjes afstand nemen van het bekende (hier en nu) en het kind uitdagen om nieuwe dingen te leren (afstand nemen). Uit onderzoek is gebleken, dat als kinderen niet voldoende uitgedaagd worden, zich wel fijn en prettig kunnen voelen, maar zich nauwelijks tot weinig ontwikkelen. Kinderen die zich veilig

voelen, vinden spelletjes vaak prachtig: van nature zijn ze al heel nieuwsgierig (P. Bakker, 2008).

Opbouw in vier stappen

Er zijn in totaal twaalf projectthema's die Piramide hanteert. Deze thema's komen ieder jaar terug op een hoger niveau. Bij elke activiteit kun je ervoor kiezen om de nadruk te leggen op een of meerdere ontwikkelingsgebieden. Het werken met piramideprojecten gebeurt in vier stappen: oriënteren, demonstreren, verbreden en verdiepen. De stappen gaan van eenvoudig naar moeilijk, of zoals Piramide het noemt: van nabijheid naar afstand. Het begint bij wat al bekend is en daarna probeer je steeds een stapje verder te komen. Na afloop hebben kinderen, elk op eigen niveau, het projectthema op hun eigen manier uitgebreid verkend (P Bakker, 2008). Binnen de peuteropvang hanteren wij een dagprogramma dat aansluit bij de ontwikkelingsgebieden van de educatieve methode Piramide. Wij maken daarvoor sinds augustus 2021 gebruik van Piramide digitaal. In Piramide digitaal wordt aan de hand van de vier projectstappen een planning gemaakt die op alle ontwikkelingsgebieden een dekkend aanbod geeft. In Piramide digitaal zitten overzichten die aangeven of je een dekkend aanbod hebt of dat je op bepaalde ontwikkelingsgebieden nog meer kunt aanbieden.

Opzet van het VVE programma

Ondersteuning voor kinderen die het nodig hebben vormt een belangrijk onderdeel van Piramide. De kinderen die dat nodig hebben krijgen extra aandacht van een tutor. Een Engelse woord 'tutor' betekend; vaste beschermer/begeleider. De taak van deze tutor is om kinderen te helpen, zodat ze gewoon kunnen meedoen met de projectactiviteiten. De extra aandacht die een tutor aanbiedt moet een negatieve spiraal voorkomen. Omdat kinderen, via de tutor, al begrijpen waar de activiteit over gaat en ze daar al plezier aan hebben beleefd, zijn ze meer actiever en haken ze niet snel af. Hiermee groeit het zelfvertrouwen en komen ze in een positieve spiraal terecht (P. Bakker, 2008).

Tutoring in de Piramide

Aan het werken met de projecten die terugkomen in Piramide is tutoring inhoudelijk gekoppeld. De tutor werkt preventief met de kinderen die het zwakst zijn en in ieder geval met degenen met een VVE indicatie. Een paar dagen voordat de groepsleidster met een project begint of een onderwerp in de groep gaat behandelen, gaat de tutor met 'haar' kinderen vergelijkbare activiteiten uitvoeren of de kinderen al bekend maken met het onderwerp. Dit wordt preventieve tutoring, of ook wel preteaching genoemd. Door deze activiteiten zullen kinderen later, tijdens de activiteit in de groep, dingen gaan herkennen. De kans dat ze mee gaan doen met de groep is dan vele malen groter.

De organisatie van de tutoring.

Een tutor is op moment van begeleiding boventallig aanwezig en heeft een duidelijke taak. Als er, om wat voor reden ook op bepaalde dagen de tutor niet aanwezig kan zijn, dan is er vooraf afgestemd wie deze taak op zich gaat nemen. De registratie van het handelen is hierbij van groot belang, zodat er goede continuïteit geboden kan worden in de ontwikkeling

en het volgen van de kinderen. Wie, wanneer en hoelang? Gunstige effecten mogen alleen worden verwacht als een kind gedurende langere tijd extra ondersteuning krijgt. Meestal is dit minimaal zes maanden. De tutor kan met de kinderen op elk moment van de dag werken. Hoelang tutor activiteiten duren is niet precies te zeggen. Het hangt sterk af van het aantal uur dat een tutor beschikbaar is en het aantal kinderen. Meestal is 15 tot 30 minuten (inclusief halen en brengen) voldoende (P Bakker, 2008).

Vanaf dat bij ons bekend is dat een kind een VVE indicatie heeft, of wanneer wij vinden dat de extra begeleiding via een tutor nodig is, dan gaat deze periode in. Standaard volgen we de ontwikkeling van ieder kind met ons kind- volgsysteem van Pravoo. Ook de ontwikkelingen van de VVE kinderen of kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, worden in Pravoo vastgelegd. Het invullen van het kind- volgsysteem gebeurt doorgaans 2x per jaar. Daarnaast wordt er een ondersteuningsplan gemaakt voor deze kinderen.

Kwaliteit

Er is intern een pedagogisch coach VVE aanwezig die de kwaliteit van de VVE waarborgt en bevordert. Ieder kind dat bij ons het VVE-programma volgt, heeft een plan waarin staat welke doelen er voor het kind zijn opgesteld. De pedagogisch coach bespreekt dit met de pedagogisch medewerkers en ziet erop toe dat er conform deze plannen met de kinderen wordt gewerkt. De coach is regelmatig op de groep aanwezig om te kunnen observeren hoe het gaat. Daarnaast adviseert ze de pedagogisch medewerkers in hoe de doelen behaald kunnen worden. De coach kijkt mee naar de inrichting van het lokaal en kijkt welke materialen er kunnen worden ingezet. Ze helpt bij het opzetten van een gedegen weekplanning waarin de verschillende activiteiten aan bod komen. Zij ziet erop toe dat wat er gedaan wordt goed bijgehouden wordt en dat de voortgang periodiek met alle betrokkenen wordt gecommuniceerd.

Evaluatie

Eens in de zes weken hebben wij een overleg met de medewerkers van het peuterprogramma en de tutor. Hier wordt er besproken wat er beter kan en hoe we dit gaan verbeteren en de ontwikkeling van de kinderen wordt plenair met elkaar besproken.

Overgang naar vroeg- naar voor schooleducatie.

De kinderen die zonder VVE toekenning naar de basisschool gaan die krijgen een gewone overdracht. Dit houdt in dat er een eindgesprek plaatsvindt met alleen de ouder(s) en er wordt een overdrachtsformulier ingevuld en meegegeven aan de ouders. Deze kunnen ouders doorgeven aan de desbetreffende basisschool van hun kind.

De kinderen die met VVE toekenning naar de basisschool gaan krijgen de zogenoemde warme overdracht. Een warme overdracht houdt in dat de pedagogisch coach zowel contact heeft met de ouder(s) als met de leerkracht van het desbetreffende kind. In dit gesprek met de nieuwe leerkracht wordt uitgelegd waarom er een VVE toekenning is afgegeven en waar wij aan hebben gewerkt met het desbetreffende kind. Zo kan de volgende school dit verder oppakken.

In de overdrachtsgesprekken met ouders wordt de ontwikkeling van het kind besproken, hoe hij of zij functioneerde op de groep en we hebben een mapje met de ontwikkelingsgerichte knutselwerkjes die wij vanaf 2 jaar met de kinderen hebben gedaan.

Ouderbetrokkenheid.

Binnen Wollewaps staat de samenwerking met ouders steeds meer centraal. Tevens zijn we sinds 2020 bezig met ouderbetrokkenheid. Via een pilot die gemeente Heerenveen is gestart proberen we de ouderbetrokkenheid binnen de VVE te vergroten. Hier werken wij als kindercentrum ook aan mee. Met behulp van derden wordt de ouderbetrokkenheid gerealiseerd. Er is binnen gemeente Heerenveen onderzoek gedaan naar de ouderbetrokkenheid van taalarme ouders met kinderen die een VVE toekenning hebben. Wollewaps heeft ook meegewerkt aan dit onderzoek. Aan zowel pedagogisch medewerkers als ouders is gevraagd wat belemmerende en stimulerende factoren zijn om betrokken te zijn bij de taalontwikkeling van kinderen. De onderzoeksresultaten zijn hiervan nog niet vrijgegeven maar wij zijn intern druk bezig met deze ontwikkelingen. Daarnaast hebben wij voor elk VVE kind een map met informatie voor de ouders. Zo geven we meer informatie over de thema's die behandeld worden, welke begrippen er in dit thema aangeboden worden, welke boekjes wij lezen, welke liedjes wij zingen en eventuele bijzonderheden. Voor kinderen zonder een vve toekenning wordt dit als nieuwsbrief meegegeven. 2 x per jaar wordt er aan de hand van het kind- volgsysteem een 10 minuten gesprek georganiseerd om de ontwikkeling van de kinderen met de ouders te bespreken.

Het programma is van 8.45 tot 12.45 uur. De inloop is van 8.30 uur tot 8.45 uur. Wat doet je kind zoal, lees samen met je kind een boekje, bekijk de knutselactiviteiten en de thematafel of speel samen in een van de hoeken. Ook vragen van ouders kunnen tijdens de spelinloop beantwoord worden. Vanwege corona is dit helaas nog steeds niet mogelijk maar zodra het weer kan dan proberen we dit langzaam weer op te pakken. Tevens willen we met de ouders, als het weer mogelijk is, twee keer per jaar de bibliotheek gaan bezoeken.

Inrichting van de ruimtes

Alle peutergroepen zijn ingericht met verschillende hoeken. In alle drie de ruimtes zijn de huishoek en de bouwhoek aanwezig, omdat deze erg aanspreekt tot de kinderen. Ook hebben de ruimtes een trap en een zoldertje. Op de speelzolders zijn geen materialen aanwezig waar de kinderen op kunnen klimmen. Dit is om te waarborgen dat de kinderen dit niet als opstapje zouden kunnen gebruiken en op die manier te dicht bij de reling kunnen komen. Omdat de meeste trappen nog te gevaarlijk zijn voor kinderen kunnen ze alleen onder begeleiding leren traplopen. Bij ons zijn de trappen opgedeeld in delen met steeds een plateau ertussen. Hierdoor kunnen de kinderen in zelfstandigheid veilig leren traplopen. Bij het spelen in de hoeken kunnen de kinderen ook kiezen voor een activiteit aan tafel, zoals een puzzel bijvoorbeeld. Tevens is er in de oudste peutergroep ook de mogelijkheid tot verven. Daarnaast is er ook altijd wisseling van materialen, afhankelijk van het thema. Na de kring mogen de kinderen een hoek kiezen waarin ze gaan spelen. Ze moeten dan ook een tijdje bij de hoek blijven waarvoor ze gekozen hebben. Als ze wel echt naar een andere hoek willen, moeten ze eerst hun materialen opruimen. Dit om te voorkomen dat kinderen alleen maar rond gaan rennen tussen de verschillende hoeken en wellicht niet tot spel komen.

De leidsters voegen zich tussen de kinderen en waar nodig brengen ze het spel op gang. Voordat we buiten gaan spelen of een andere activiteit gaan doen gaan de kinderen eerst het gebruikte speelgoed weer opruimen. Dit wordt d.m.v. een liedje en wat hulp ook gezien als een leuke activiteit.

Voor het geven van het peuterprogramma zal altijd de bekende leidster-kind ratio gehanteerd worden, maar waar mogelijk zal er ook bij minder dan 8 kinderen al een tweede persoon aanwezig zijn. Dit zowel voor het 4-ogen en oren principe, maar ook omdat dit erg prettig is bij het geven en waarborgen van ons educatieve programma. De leidsters die het peuterprogramma geven zullen altijd VVE-geschoolde leidsters zijn. Naast het volgen van een VVE-training, worden de leidsters gecoacht op het geven van het peuterprogramma om zo goed mogelijk de kwaliteit te waarborgen. Dit gebeurt door een van onze pedagogisch beleidsmedewerker die ook geschoold is voor de specifieke coaching van het VVE-programma.

Kindvolgsysteem en overdracht naar de basisschool

De ontwikkeling wordt vastgelegd in het kindvolgsysteem van Pravoo. Wanneer een kind, die bij ons het peuterprogramma heeft gevolgd, 4 jaar wordt en de overstap maakt naar de basisschool, dan verzorgen wij een overdracht naar de basisschool over de ontwikkeling van het kind. Dit wordt gedaan door middel van overdrachtsformulier. Bij kinderen met een VVE-indicatie zal hier een warme overdracht aan toegevoegd worden door de overdracht tussen de leidster van het peuterprogramma en de school, met toestemming van de ouders.

VVE-indicatie

Wanneer bij een kind een (taal)achterstand wordt geconstateerd bij het consultatiebureau of bij ons, dan kan het kind in aanmerking komen voor een VVE-indicatie. Peuters van 2,5 jaar en ouder die een VVE-indicatie hebben komen in aanmerking voor een subsidie waarbij zij in totaal 4 ochtenden (waarvan 2 ochtenden gefinancierd door de gemeente) in de week peuteropvang moeten volgen.

Gemeentesubsidie of kinderopvangtoeslag

Voor gemeentesubsidie/kinderopvangtoeslagen wordt onderscheid gemaakt in tweeverdienende en eenverdienende gezinnen:

Tweeverdienende gezinnen kunnen (inkomensafhankelijk) kinderopvangtoeslag over hun peuteropvang uren aanvragen. Dit is dus gelijk aan de gewone aanvraag voor kinderopvangtoeslag en mag ook bij de overige kinderopvanguren opgeteld worden.

Eenverdienende gezinnen kunnen (inkomensafhankelijk) subsidie van de gemeente aanvragen. Hiervoor moet het kind minimaal 2 ochtenden voor peuteropvang in de week aanwezig zijn. Het aanvragen van de gemeentesubsidie gaat via ons kindercentrum.

Beroepskrachten

Professionaliteit van groepsleiding

Groepsleidsters hebben een verantwoordelijke en veelzijdige taak. Zij moeten beschikken over kennis op het gebied van verzorgen, begeleiden en stimuleren van jonge kinderen bij elk aspect van hun ontwikkeling. Verder moeten zij een huiselijke, vertrouwde en veilige sfeer kunnen scheppen voor de groep als totaal, maar ook voor alle groepsleden afzonderlijk. Zij moeten verstand hebben van de protocollen zoals die op de groep aanwezig zijn, te denken valt aan hygiëne (persoonlijke hygiëne), slapen (veilig slapen, protocol wiegendood), kindermishandeling (protocol kindermishandeling) en dienen ook volgens deze protocollen te kunnen werken.

Voor calamiteiten is er een ontruimingsplan aanwezig die door het personeel een aantal keer per jaar geoefend wordt. Hierin staat beschreven hoe te handelen en wie de verantwoordelijken zijn op dat moment. Alle medewerkers hebben kinder-EHBO en er is altijd één persoon aanwezig met een BHV-diploma. In januari 2022 hebben alle vaste leidsters een combinatiediploma van EHBO en BHV behaald.

Vast personeel

Een groepsleidster houdt zich bezig met de volgende taakgebieden:

- het verzorgen, begeleiden en opvangen van de aan haar zorg toevertrouwde kinderen;
- contacten onderhouden met de ouders/verzorgers, zowel schriftelijk als mondeling;
- mede vormgeven aan het te voeren beleid, evenals de uitvoering ervan;
- ondersteunende activiteiten.

Alle groepsleidsters van Wollewaps moeten minimaal een relevante mbo-opleiding hebben zoals vernoemd in de CAO Kinderopvang. Tevens wordt iedere nieuwe kracht gekoppeld in het personenregister kinderopvang. Eenmalig wordt een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aangevraagd voor de inschrijving in het register. Eenmaal ingeschreven kan de persoon ontkoppeld en gekoppeld worden door de organisatie. Diegene die ingeschreven staan worden regelmatig gescreend. Dit is een officieel document waarin vermeld staat of een persoon enigszins met Justitie in aanraking is geweest. Per 1 maart 2018 staan we ingeschreven in het Personenregister.

Leidsters zorgen voor de juiste combinatie van professionele afstand en betrokkenheid ten opzichte van kind en ouders. Ze houden vertrouwelijke informatie voor zichzelf en zijn zich bewust van hun geheimhoudingsplicht. Op dit moment werken er bij ons medewerkers die

bevoegd en gediplomeerd zijn. De pedagogisch medewerkers werken zowel op de groepen kdv als bso.

Stagiaires

Op kindercentrum Wollewaps ontvangen en begeleiden wij regelmatig stagiaires. Zij komen van verschillende opleidingen. Elke stagiaire krijgt een vaste begeleidster die vaak op dezelfde momenten aanwezig is. Er wordt van de stagiaire verwacht dat zij een professionele houding aanleert en de veiligheid van de kinderen kan waarborgen.

De stagiaires dienen een koppelverzoek aan te vragen voor het persoonsregister aan ons kindercentrum en we leggen ze een stage-overeenkomst voor. Stagiaires zullen ingezet worden op werkzaamheden passende bij hun opleidingseisen. Dit kan in de vorm van ondersteuning zijn, maar ook in het werken met kleinere groepen kinderen.

Wij geven al vrij snel, voor zover het kan, verantwoordelijkheden aan onze stagiaires. Op deze manier hoeven ze niet vanaf de zijlijn mee te kijken en alleen maar opdrachten op te volgen, maar kunnen ze (op een gegeven moment) als pedagogisch medewerker leren meedraaien. We willen dat ze het werk leren zien en hun eigen taken gaan oppakken. De schoonmaaktaken worden in een rooster verdeeld en er wordt verwacht dat stagiaires deze taken bijhouden en afstrepen wanneer ze iets gedaan hebben. De stagebegeleiders zullen dit met de stagiaires bespreken.

Daarnaast betreffen de taken de zorg voor de kinderen: met ze naar het toilet gaan, meedraaien in de verschoonrondes, voorbereiden van fruit- en lunchmomenten, helpen met de kinderen naar bed brengen, spel op gang brengen bij groepjes kinderen, bijvoorbeeld door samen met ze te puzzelen, bouwen, kleien, boekjes lezen, zingen, enz.

Stagiaires die voor korte tijd bij ons zijn, hetzij snuffelstage, hetzij een maatschappelijke stage, mogen niet op de babygroep. Dit vinden we een te kwetsbare groep voor stagiaires die we nog niet goed genoeg kennen en die maar voor kort bij ons zijn. Alleen stagiaires die in hun laatste jaar van de opleiding tot (gespecialiseerd) pedagogisch medewerker bezig zijn, mogen op de baby-dreumesgroep stage lopen. Er is regelmatig overleg over stagiaires om te kijken of we iemand geschikt genoeg en vertrouwd genoeg vinden voor een bepaalde groep.

Het is mogelijk om onder bepaalde voorwaarden een beroepskracht-in-opleiding (beroepsbegeleidende leerweg) in afstemming met de stagebegeleider bij het ROC in te zetten als formatieve kracht. Ook is het mogelijk om de stagiair (beroepsopleidende leerweg) onder bijzondere omstandigheden (ziekte, vakantie) beperkt formatief in te zetten. Hiervoor moet een stagiaire minimaal in het 2^e jaar zitten van zijn of haar opleiding.

Tijdens pauzes mogen stagiaires tijdelijk alleen op de groep zijn. Uiteraard kijken wij altijd goed wanneer dit vertrouwd is of wanneer dit nog niet kan bij een stagiaire.

De stagiaires zullen worden ingezet als bovenformatief. Dit betekent dat ze ingezet worden als extra ondersteuning. Tevens hebben we regelmatig een beroepskracht die de beroepsbegeleidende leerweg (= bbl) volgt. In samenspraak met de gemeente en opleiding

mag een bbl'er worden ingezet als tweede beroepskracht op de groep. Voor hen wordt een competentielijst bijgehouden om te kijken in hoeverre ze inzetbaar zijn. We houden ons daarbij aan de regelgeving (niet groter dan een derde van het personeelsbestand aan pedagogisch medewerkers). Het inzetten van stagiaires (beroepsopleidende leerweg) wordt niet uitgesloten als er ziekte of vakantie is. Het zal daarbij alleen gaan om stagiaires die in ieder geval met hun laatste jaar van de opleiding pedagogisch medewerker bezig zijn (of hoger opgeleiden).

Wij nemen bij het inzetten van stagiaires de randvoorwaarden, zoals verantwoorde kinderopvang en voldoende en kwalitatief goede begeleiding in acht. De stagiaires worden begeleid door beroepskrachten die veel ervaring hebben in het werken in de kinderopvang. De begeleidende beroepskrachten hebben regelmatig overleg met de directie over hoe het gaat en wat er nodig is. Ook vinden er gesprekken plaats tussen de begeleider van de opleiding, de stagiaire en de begeleidende beroepskracht van kindercentrum Wollewaps. Er wordt van de stagiaire verwacht dat zij een professionele houding aanleert en veiligheid van de kinderen kan waarborgen.

Kinder-EHBO en BHV-certificaat

Het is noodzakelijk dat er op het kindercentrum een volwassene met een kinder-EHBO-certificaat aanwezig is tijdens openingsuren. Zowel een op het KDV als op de BSO. Bij kindercentrum Wollewaps hebben alle pedagogisch medewerkers een kinder-EHBO-certificaat volgens de richtlijnen van het Oranje Kruis. Alle medewerkers hebben een herhalingscursus kinder-EHBO gevolgd met daaraan gekoppeld een BHV-certificaat. In februari 2024 wordt deze cursus opnieuw herhaald. Op deze manier waarborgen wij het veilig en adequaat kunnen handelen bij incidenten.

Mentor

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. De mentor is één van de pedagogisch medewerkers van de groep waarin het kind geplaatst is. Alle ouders worden op de hoogte gebracht wie de mentor van hun kind is. Taken van een mentor zijn:

- De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken.
- In de buitenschoolse opvang is de mentor ook het aanspreekpunt voor het kind.
- In de dagopvang wordt 1 keer per jaar een observatieformulier ingevuld over de ontwikkeling van het kind.
- In de dagopvang bespreekt de mentor in ieder geval 1 keer per jaar de ontwikkeling en het welbevinden van het kind met de ouders. In de buitenschoolse opvang bieden we hier ook gelegenheid voor, maar ouders mogen zelf kiezen of ze hier gebruik van willen maken.

Waar nodig of wenselijk kan dit natuurlijk vaker.

- De mentor zorgt voor de peuters die bijna naar school gaan dat er een overdrachtsformulier is gemaakt. In overleg met de ouders kan deze informatie naar de scholen worden overgedragen.

Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere professionals (met toestemming van de ouders).

Ons pedagogisch handelen is voor een heel groot gedeelte gericht op de ontwikkeling van het kind. Aan de hand van ontwikkelingsprofielen aangaande verschillende ontwikkelingsgebieden zullen de groepsleidsters dan ook volgens een schema de ontwikkeling van het kind volgen en observeren. De gegevens over de ontwikkeling van het kind zullen ook worden besproken met de ouders/verzorgers.

Niet elk kind maakt een probleemloze ontwikkeling door. Als leidsters zich zorgen maken over de ontwikkeling van een kind op één of meer gebieden spreken zij die ongerustheid uit binnen het team. Daarna zal het besproken worden met de ouders en zullen wij in goed overleg een zorgplan opstellen. Wij verwachten ook van ouders dat zij hun twijfels of zorgen met de leidsters delen. Samen kunnen zij dan proberen duidelijk te krijgen en inzicht te verwerven in het gedrag van het kind en de opvoedingssituaties. Soms is hulp van buitenaf gewenst of noodzakelijk.

Vaste-gezichten

Het is belangrijk om sociaal-emotionele veiligheid te bieden aan kinderen, met name aan baby's. Daarom zullen er voortaan voor kinderen van 0 tot 1 jaar 2 vaste gezichten zijn. De vaste pedagogisch medewerkers weten hoe een kind zich gedraagt, ontwikkelt en waar de baby behoefte aan heeft.

Alleen wanneer er met een beroepskrachtratio met 3 of meer medewerkers wordt gewerkt, dan worden er maximaal 3 vaste gezichten toegewezen aan een groep met nul-jarigen.

Dit betekent in de praktijk dat als het kind aanwezig is, er altijd minimaal één vast gezicht van het kind werkt op de groep. We hebben meer pedagogisch medewerkers die (niet structureel) werken op de babygroep. Afhankelijk van de bezetting van de groepen, kunnen de baby en dreumesgroep worden samengevoegd. Uiteraard houden we dan ook in deze combinatie rekening met het vaste-gezichtencriterium. De vaste gezichten worden bepaald per kind, niet per groep. Ook voor de andere groepen werken we met vaste gezichten. We hanteren de wettelijke eisen van het vaste-gezichtencriterium.

De mentor hoeft niet één van de vaste gezichten van het kind te zijn, maar moet wel werkzaam zijn op de basisgroep van het kind.

Samenwerken met ouders/verzorgers

Om de basisdoelen op een goede manier in te kunnen vullen, vinden wij het belangrijk om samen te werken met ouders. Ouders zijn eerstverantwoordelijken als het gaat om de opvoeding van hun kinderen. Wij delen als professionele organisatie de opvoedingstaak met

ouders. Kinderen zijn erbij gebaat wanneer de pedagogisch medewerkers en de ouders als 'natuurlijke' partners met elkaar optrekken.

Wij hechten veel waarde aan een goed contact met de ouders. Daarom willen we graag de ouders inlichten over hoe het kind ontwikkelt en hoe we samen tot een betere ontwikkeling kunnen komen. Informeren van de ouders bij het ophalen van hun kind, maar ook geplande gesprekken door het jaar heen vinden wij belangrijk. Het gaat ons om het welzijn van het kind en we zullen er alles aan doen om een goede ontwikkeling voor het kind mogelijk te maken met dat wat binnen ons bereik ligt. De ouders zijn op de hoogte in welke stamgroep hun kind zit. Uiteraard is het ook mogelijk dat ouders een gesprek aanvragen. De ouders ontvangen regelmatig nieuwsberichten via Bitcare. In deze berichten worden ze op de hoogte gehouden van allerlei ontwikkelingen binnen Wollewaps.

Ouders ontvangen iedere maand een nieuwsbrief over wat we hebben gedaan en wat we gaan doen met de kinderen. Tevens staan hierin de boekjes die we gebruiken bij de thema's, zodat ouders deze ook met de kinderen kunnen gaan lezen. Ook staan in de nieuwsbrief de liedjes die we zingen met de kinderen, passend bij het thema. In de overdracht vertelt de leidster ook over de activiteiten die we die ochtend hebben gedaan.

Overlegvormen

De groepsleidsters hebben onder andere als taak stagnatie in de ontwikkeling te signaleren en hierop in te spelen. Regelmatig bespreken we, als team, hoe het met de ontwikkelingen van de kinderen gaat en hoe we hier als team op kunnen anticiperen. We stemmen af met de ouders door met ze over de ontwikkeling van hun zoon/dochter te praten en dit ook weer met andere leidsters te delen. In sommige situaties vragen we een gesprek aan met ouders of kunnen we de ouders adviseren om langs een huisarts of andere instanties te gaan.

Teamvergadering

Teamvergaderingen worden regelmatig gehouden. Bij de teamvergaderingen zijn alle groepsleidsters aanwezig, evenals directie. In de teamvergadering komen inhoudelijke en organisatorische zaken aan de orde. Een keer per jaar wordt het pedagogisch beleidsplan in zijn geheel besproken. Via de mobiele telefoon (WhatsApp) worden dagelijks berichten doorgegeven die van belang zijn voor de organisatie. Ook via de mail wordt er dagelijks gecommuniceerd. Uiteraard houden we rekening met de AVG.

Ook zal er door scholing en cursussen regelmatig aandacht worden geschonken aan de diverse onderwerpen uit het pedagogisch beleidsplan. De medewerksters kunnen aangeven waar hun verlangen naar professionaliteit ligt. In overleg kan hierop worden geanticipeerd.

Oudercommissie

Er is een oudercommissie aanwezig. Een oudercommissie houdt zich bezig met een diversiteit aan taken, die kunnen variëren van inhoudelijk meedenken over het beleid tot uitvoering van feesten en activiteiten. De oudercommissie houdt zich niet bezig met de

individuele kinderen maar met het totaal van Wollewaps. De oudercommissie vinden wij een belangrijke partij in het onze opvang.

Drie-uursregeling

Als kindercentrum mogen wij zelf bepalen op welke tijdstippen verantwoord kan worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio (BKR) op basis van het dagritme in de groepen. De wettelijke regels zijn dat bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, kan worden afgeweken van de BKR. Er mogen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Er is echter wel een voorwaarde: minimaal de helft van het op grond van de BKR vereiste aantal medewerkers wordt ingezet. De uren kunnen op de dagen van de week verschillen, maar zijn wel iedere week hetzelfde.

We hebben voor afwijkende tijden gekozen, omdat we op deze tijdstippen bso'ers wegbrengen of ophalen van scholen en sportactiviteiten. Ook hebben de pedagogisch medewerksters in deze afwijkende tijden recht op pauze (tussen half twaalf en half twee). Dit regelen ze onderling en wordt in de ochtend met elkaar afgesproken wie wanneer pauze neemt én wie de ander vervangt tijdens het pauze. Tweedejaars stagiaires pedagogisch medewerker niveau 3 en 4 mogen op deze momenten worden ingezet om de vaste leidsters tijdelijk te vervangen. Op de momenten dat we 'onderbezet' zijn, zorgen we ervoor dat we activiteiten aanbieden die overzichtelijk zijn, zoals een rustmoment voor de peuters (wanneer de jongsten slapen), het kijken van een filmpje of buitenspelen.

Bso-groep

Er mogen op de bso-groep voor en na schooltijd en op vrije middagen maximaal een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. De inzet van minimaal de helft van de benodigde pedagogische medewerkers blijft gelijk aan de regeling van de dagopvang.

Op Wollewaps zullen we de volgende drie-uursregeling per groep hanteren:

Drie-uursregeling op Kindercentrum Wollewaps

Groepen	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Baby-dreumesgroep 1	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u
Baby-dreumesgroep 2	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u
Jongste peuters	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u
Oudste peuters	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u	8.00u – 8.30u 12.30u – 14.30u 17.30u – 18.00u
Bso-groepen	7.30u – 8.00u	7.30u – 8.00u	7.30u – 8.00u	7.30u – 8.00u	7.30u – 8.00u

Tot slot

We willen de kwaliteit van de opvang waarborgen en staan open voor verbetering ten behoeve van de kinderen. Wat in dit plan beschreven staat zijn richtlijnen en een houvast, maar zal zeker geen starre methode worden. Ervaring en pedagogische inzichten zullen veranderen en we blijven kritisch kijken naar onze omgang met de kinderen. Het pedagogisch beleidsplan zal jaarlijks worden bijgesteld.

